

بازی‌های آموزشی افروز

ما در مدرسه‌ی افروز اعتقاد داریم که فرهنگ، مشارکت اجتماعی، مسئولیت‌های فردی و مدنی پیوندی گسست‌ناپذیر با آموزش دارند. به باور ما کلاس درس فقط فضایی برای کسب دانش نیست؛ این هدف با پرورش مهارت‌های اجتماعی و کسب دانش هم تنیده و تفکیک‌ناپذیرند. موضوع کلاس درس هرچه باشد -ریاضی یا علوم اجتماعی- امکانی است برای تمرین مهارت‌های اجتماعی با دانش‌آموزان و به عقیده‌ی ما ارتقای این مهارت‌ها اگر مهم‌تر از افزایش علم و دانش کودکان و نوجوانان نباشد، از آن کم‌اهمیت‌تر نیست. به همین منظور قصد داریم با برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌هایی در مدرسه‌ی افروز، بازی‌ها و فعالیت‌هایی عملی برای کودکان و نوجوانان معرفی کنیم، درباره‌ی مهارت‌ها و روش‌های تسهیلگری این مفاهیم در کلاس درس به بحث و گفت‌وگو پردازیم، و راهکاری عملی برای پیاده‌سازی این مفاهیم در کلاس درس را با هم تجربه کنیم.

مدرسه‌ی افروز دو اصل «آموزش مشارکتی» و «کاربردی بودن مطالب» را سرلوحه‌ی فعالیت‌های خود قرار داده و دوره‌های آموزشی را به گونه‌ای تدوین کرده است که همگام با معرفی هر مفهوم نظری، نحوه‌ی انتقال آن به دانش‌آموزان هم به بحث و گفت‌وگو گذاشته می‌شود. امیدواریم با تمرکز بر مهارت تسهیلگری، و هم‌فکری و گفت‌وگو درباره‌ی آن بتوانیم راهکارها و شیوه‌هایی جدید و کاربردی و خلاق پیدا کنیم تا از این طریق تمرین مهارت‌های اجتماعی و بالا بردن میزان مشارکت دانش‌آموزان در کلاس درس محقق شود. ما در مدرسه‌ی افروز بر این باوریم که می‌توان با چشم‌انداز «جامعه‌ی فردا را با هم بسازیم» از فرصت‌های موجود در کلاس درس بهره‌جست و برای تبدیل دانش‌آموزان به شهروندانی آگاه و مؤثر کوشید.

(در صورت استفاده از منابع افروز، لطفاً ذکر منبع را فراموش نکنید. متشکریم)

نام فعالیت: پازل گروهی

رده سنی: با تغییرات جزئی برای همه‌ی گروه‌های سنی قابل اجرا است

وسایل مورد نیاز: ماژیک و برگه‌های بزرگ

هدف فعالیت: پرورش کار گروهی و هم‌کناری مسئولیت فردی و مسئولیت گروهی

پیشگفتار:

در این فعالیت دانش‌آموزان در نقش یک متخصص تمرین می‌کنند تا آنچه را در گروه فرا گرفته‌اند، به هم‌گروهی‌های خود درس بدهند و این سبب می‌شود خودشان هم بهتر مطلب را درک کنند. مهم‌ترین دستاورد این بازی تقویت مسئولیت‌پذیری فردی و گروهی دانش‌آموزان در کنار هم است. یکی از مهم‌ترین مهارت‌هایی که یک شهروند مسئول برای انجام کنش‌های مدنی و جمعی احتیاج دارد، مهارت کارگروهی است. کارگروهی هم، ترکیبی است از انجام مسئولیت‌های فردی، و تعامل با دیگر اعضای گروه. به همین دلیل، فعالیت‌هایی که این دو جنبه‌ی کار گروهی را در کنار هم در دانش‌آموزان تقویت کنند، فرآیند تبدیل هر فرد به یک شهروند مؤثر را تسهیل می‌کنند. اهداف این فعالیت بر همین اساس تعریف شده‌اند.

۱- پیش از کلاس مطلبی را که می‌خواهید به دانش‌آموزان یاد دهید به موضوعات فرعی تقسیم کنید (۴-۵ زیرموضوع).

۲- دانش‌آموزان را در گروه‌های ۴ تا ۵ نفره گروه‌بندی کنید (گروه‌های اولیه).

۳- از دانش‌آموزان بخواهید که هر کدام از اعضای گروه مسئولیت یادگیری و سپس آموزش یک موضوع فرعی را به عهده بگیرد؛

۴- از دانش‌آموزان بخواهید که بر اساس موضوعی که روی آن کار می‌کنند، دوباره گروه‌بندی شوند. یعنی دانش‌آموزانی که مسئول یک موضوع واحد هستند، از گروه خود جدا شوند و در کنار هم قرار گیرند. بنابراین هر گروه روی یکی از موضوعات فرعی کار می‌کند.

۵- از هر گروه بخواهید با استفاده از منابعی که در اختیارشان گذاشته می‌شود، درباره‌ی موضوع مطالعه کنند. به عبارت دیگر، یک گروه تخصصی موقت برای مطالعه‌ی آن موضوع واحد تشکیل می‌شود.

۶- سؤال‌هایی را که از قبل و با هدف جهت دادن به مطالعه‌ی گروهی دانش‌آموزان برای هر موضوع فرعی طراحی کرده‌اید به هر گروه بدهید. از آن‌ها بخواهید موضوع مورد نظر را به بحث بگذارند و تلاش کنند تا با کمک یکدیگر پرسش‌ها را پاسخ دهند. به عنوان تسهیلگر به‌طور پیوسته به گروه‌های تخصصی سر بزنید و به دانش‌آموزان کمک کنید که مطالب را از جنبه‌های مختلف ببینند و با فراگرفتن مثال‌هایی، موضوع را به گروه اولیه‌ی خود ارائه کنند.

۷- بعد از اینکه اطمینان حاصل کردید که هر گروه موضوع را به‌طور کامل فهمیده است، از دانش‌آموزان بخواهید که به گروه اولیه خود باز گردند. آن‌ها وظیفه دارند گزارشی از نتیجه‌ی همکاری با دیگر اعضای گروه تخصصی را به اعضای گروه خود ارائه دهند. هر یک از اعضای گروه ۵ دقیقه فرصت دارد و در این فرصت باید اطمینان یابد که بقیه گروه موضوع فرعی مربوط به او را به خوبی فهمیده‌اند. دانش‌آموزان را تشویق کنید که از هم گروهی‌های خود بسؤال‌های معنی‌دار و هدفمند پرسند.

وقتی همه اعضای گروه، موضوعی را که مسئول یادگیری و سپس آموزش آن بود، به گروه خود آموزش داد، از دانش آموزان بخواهید که در مورد تجربه خود بازخورد بدهند. به عنوان راهنما می‌توانید این سؤال‌ها را پرسید:

۱- احساس

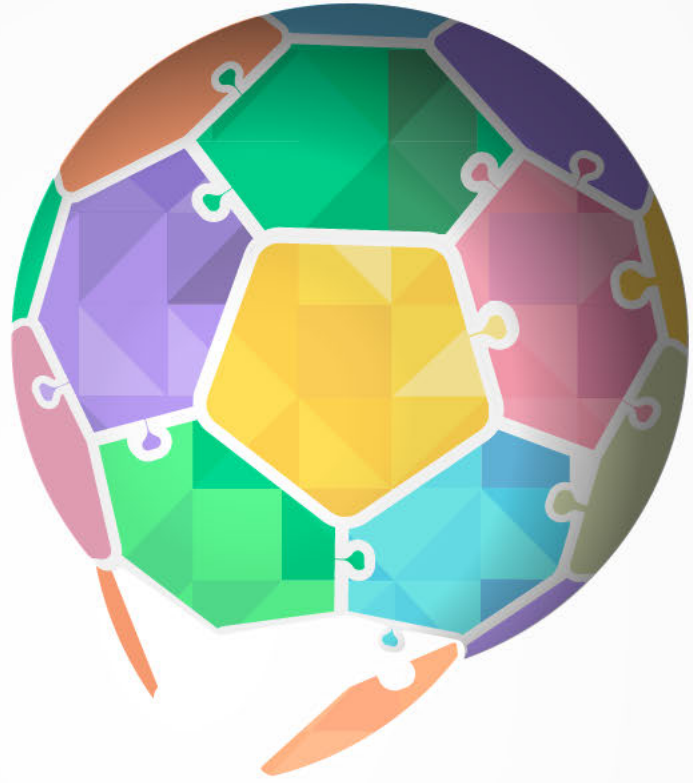
- آیا این فعالیت را دوست داشتید؟ چرا؟
- از اینکه مسئولیت ارائه دادن مطلبی را برای دوستان خود به عهده گرفتید چه احساسی داشتید؟ پاسخ‌های احتمالی: استرس، خوشحالی، قدرت، درک بهتر مطلب، اعتماد به نفس، ...
- از اینکه یکی دیگر از دوستان شما مطالب را برای شما توضیح می‌داد چه احساسی داشتید؟ پاسخ‌های احتمالی: احساس راحتی بیشتر در سؤال پرسیدن، درک بهتر یا بدتر مطلب ...

۲- تعمق

- این روش یادگیری گروهی چه تفاوت‌هایی با روش‌های قبلی در کلاس دارد؟
- چرا فکر می‌کنید مطلب را بهتر یا بدتر فراگرفته‌اید؟
- به جز ارائه مطلب چه مسئولیت‌های دیگری داشتید؟
- کدام یک از این مسئولیت‌ها فردی و کدام یک گروهی است؟ چه مسئولیت‌های فردی و گروهی‌ای در کلاس و خانه داریم؟
- مسئولیت‌های فردی مهم‌تر است یا مسئولیت‌های فردی؟ تمرکز بر اهمیت در کنار هم قرار گرفتن مسئولیت‌ها.

۳- عمل

- برای بهتر شدن این تجربه چه کارهایی می‌توانیم با هم در کلاس انجام دهیم؟
- برای بهتر انجام دادن مسئولیت‌های فردی و گروهی‌مان از این به بعد چه کارهایی می‌توانیم در کلاس انجام دهیم؟ در خانه چه طور؟

سؤال؟؟

با مدرسه افروز تماس بگیرید

info@afroozschool.org